2012-12-18
Dagens Industri
Ta rygg på Norman och Kinberg Batra
Sophie Nachemson-Ekwall

Steg för steg mejslar Moderaterna fram en ny ägarpolitik för näringslivet.

Tre år efter det att Peter Norman (M) blev kommun- och finansmarknadsminister gör han tillsammans med Moderaternas gruppledare i riksdagen Anna Kinberg Batra upp med gamla ideologiska moderatdogmer om privatiseringar och försäljningar av statlig och kommunal verksamhet oavsett hur väl marknaden fungerar.

I stället skriver de två på DN debatt (16/12) att ”varken ägandet eller eventuella försäljningar har något egenvärde i sig. Nya Moderaternas slutsats är att ägandet och driftsformerna bör prövas från fall till fall utifrån kriterier som tillgänglighet, kvalitet och samhällsnytta”.

Embryot till en ny ägarpolitik kom redan 2007, när regeringen beslutade om nya riktlinjer för extern rapportering för de statligt ägda företagen. Detta ledde till att de statliga företagen började producera hållbarhetsredovisningar enligt Global reporting initiatives, GRI, riktlinjer.

Sedan kom finanskrisen och senhösten 2009 gjorde finansminister Anders Borg och dåvarande kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell utfall i DN (27/11) om otillräckliga regleringar, bristande tillsyn av finansmarknaderna samt ”girighet och ansvarslöshet hos aktörer som ständigt gapade efter mer”.

Därefter följde en offentlig klappjakt på bankbonusar. Parallellt med detta har finansdepartementet filat på avkastningskrav för de statliga företagen som är bättre anpassade till ett lägre ränteläge och förutsättningarna för enskilda företag, snarare än en spegling av något (kortsiktigt) marknadskrav.

I Moderaternas 13-sidiga rapport om en ny ägarpolitik som utgår från pragmatism i stället för från ideologi tas flera kliv framåt. Eftersom alla partier borde vara överens om att Sveriges regering behöver en plan för en långsiktigt hållbar utveckling för näringslivet, så har dokumentet stora förutsättningar att leda långt. Lyckas det betyder det dessutom att:

Idén om ett statligt holdingbolag kan bli en realitet. De statliga företagen kan då med hållbara mål styras i en professionell struktur som är skild från Regeringskansliet.

AP-fondsutredningens idéer om friare placeringsregler kan bli verklighet. Fokus på värdeskapande och långsiktighet tillåts ersätta passiv indexförvaltning, både på börsen och utanför.

Ett fokuserat Vattenfall kan få en ägarbreddning som likställer energijätten med övriga delägda energibolag ute i Europa. Statens fastighetsbolag kan upphöra med (kortsiktiga) marknadshyror för skolor, sjukhus och museer.

En ny syn på hållbart företagande kan spilla över på statens och finansinspektionens syn på börsens roll i samhällets kapitalförsörjning och den svenska självregleringen.

Politiska bedömare säger att Anna Kinberg Batra skulle kunna bli moderat partiledare. Om det är så kanske även Peter Norman har börjat fundera på finansministerposten efter Anders Borg. Det är ett av flera skäl till att det finns anledning att följa den pågående omsvängningen av regeringens ägarpolitik. Det gäller allt från S-politiker och fackliga företrädare, till riskkapitalbranschen, investmentbanker och aktörer på Stockholmsbörsen.

info@sophienachemsonekwall.com